

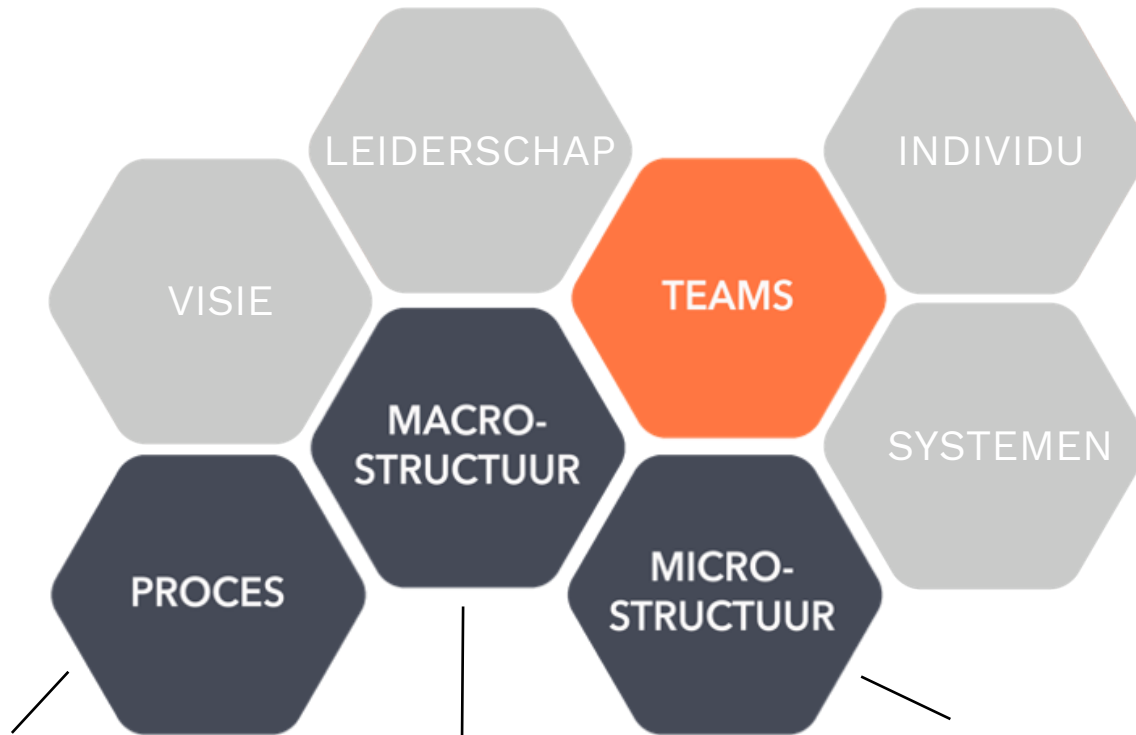
Vlaanderen
is zorg

Hoe kunnen we onze opdracht als woonzorgcentrum (WZC) organiseren?

Frank De Craecker
Frank.decraecker@workitects.be

Wat is de opdracht van een WZC en hoe kan je deze organiseren?

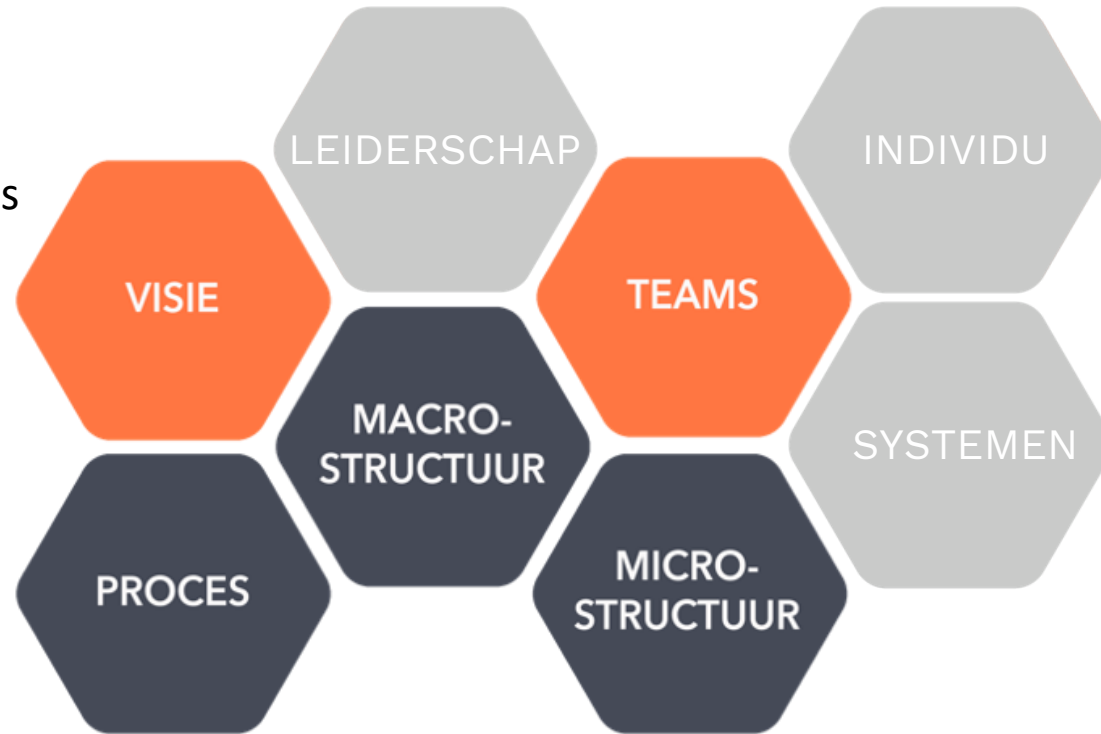
Wat is de opdracht van een WZC?

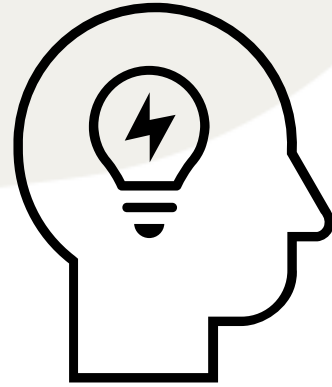
Hoe kunnen we deze opdracht organiseren?

Hoe kunnen we zorgteams organiseren?

Wat is de opdracht van een WZC en hoe kan je deze organiseren?

Alles start met een visie als
WZC op zorg!

“De visie op zorg als WZC bepaalt hoe eng of breed men de opdracht ziet als WZC.”

Elk wzc wil bewonersgericht zijn maar ...

Hoever reikt de scope?

- Nemen we een (bepaalde) rol op in **buurt-**/wijk- of **zonegerichte** zorg?
- Staan we voor bewonersgerichte of **klantgerichte** zorg?
- Werken we **bewoner-centraal**, bewonersgericht of met bewoner als collega?

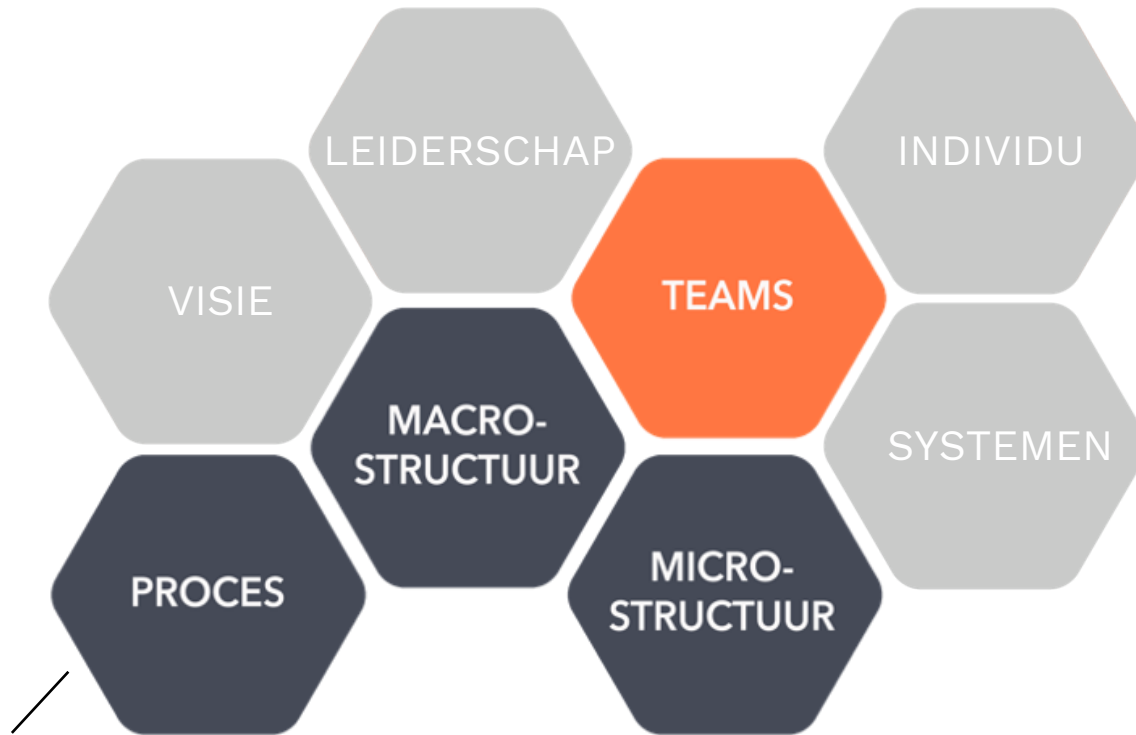
Hoe duidelijker het speelveld, hoe scherper de opdracht bepaald kan worden, hoe 'anders' de zorgorganisatie eruit kan zien.

- Welke activiteiten creëren **meerwaarde** voor onze bewoner en welke niet?
 - Dit geeft waardevol en zinvol werk!
 - Wat doen we wel?
 - Wat doen we niet (meer)?

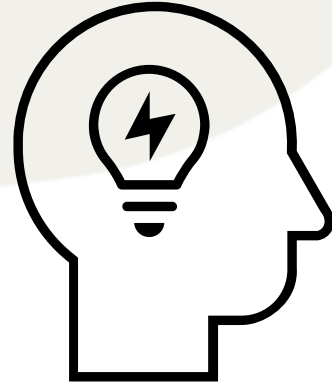
Duidelijk aangeven waarvoor WZC staat.

- WZC Meerminnehof uit Mortsel biedt naast bewonersgerichte zorg ook **buurtgerichte** en **kindzorg** aan.
- WZC Sint-Jozef uit Kessel wil vragen en noden van thuiswonende 65-plussers sneller op het spoor komen door een **band** op te bouwen met **ouderen in de buurt**.
- WZC Annuntiaten uit Heverlee bepaalt zijn extern gerichte opdracht als maatschappelijk relevant waardoor ze **huisvesting** aanbieden voor **studenten** en **jongeren** uit de **bijzondere jeugdzorg**.

Wat is de opdracht van een WZC en hoe kan je deze organiseren?

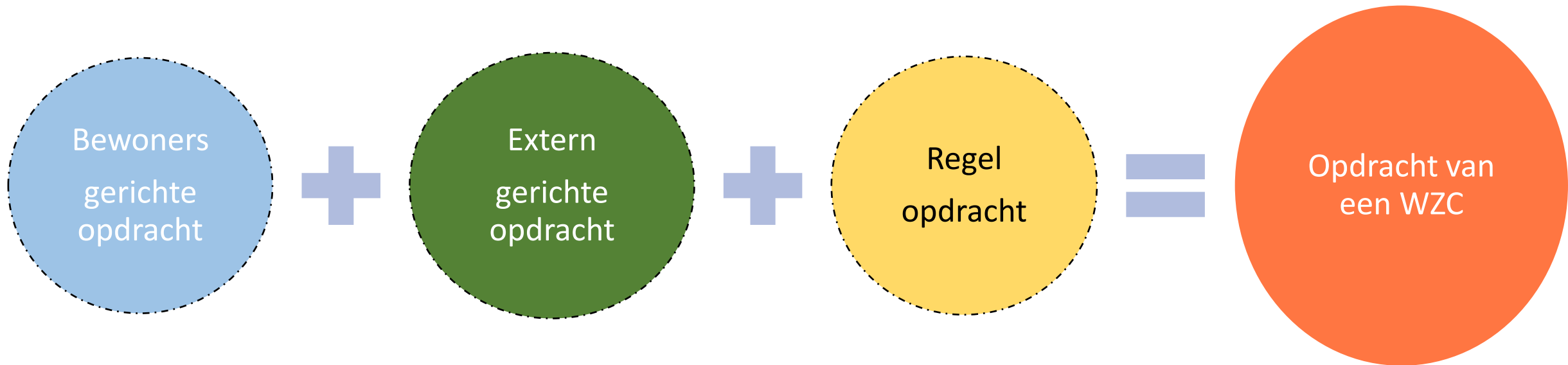

Wat is de opdracht van
een WZC?

“Als de WZC niet weet wat men moet organiseren, kan men het ook moeilijker organiseren.”

Opdracht WZC kan bestaan uit 3 deelopdrachten

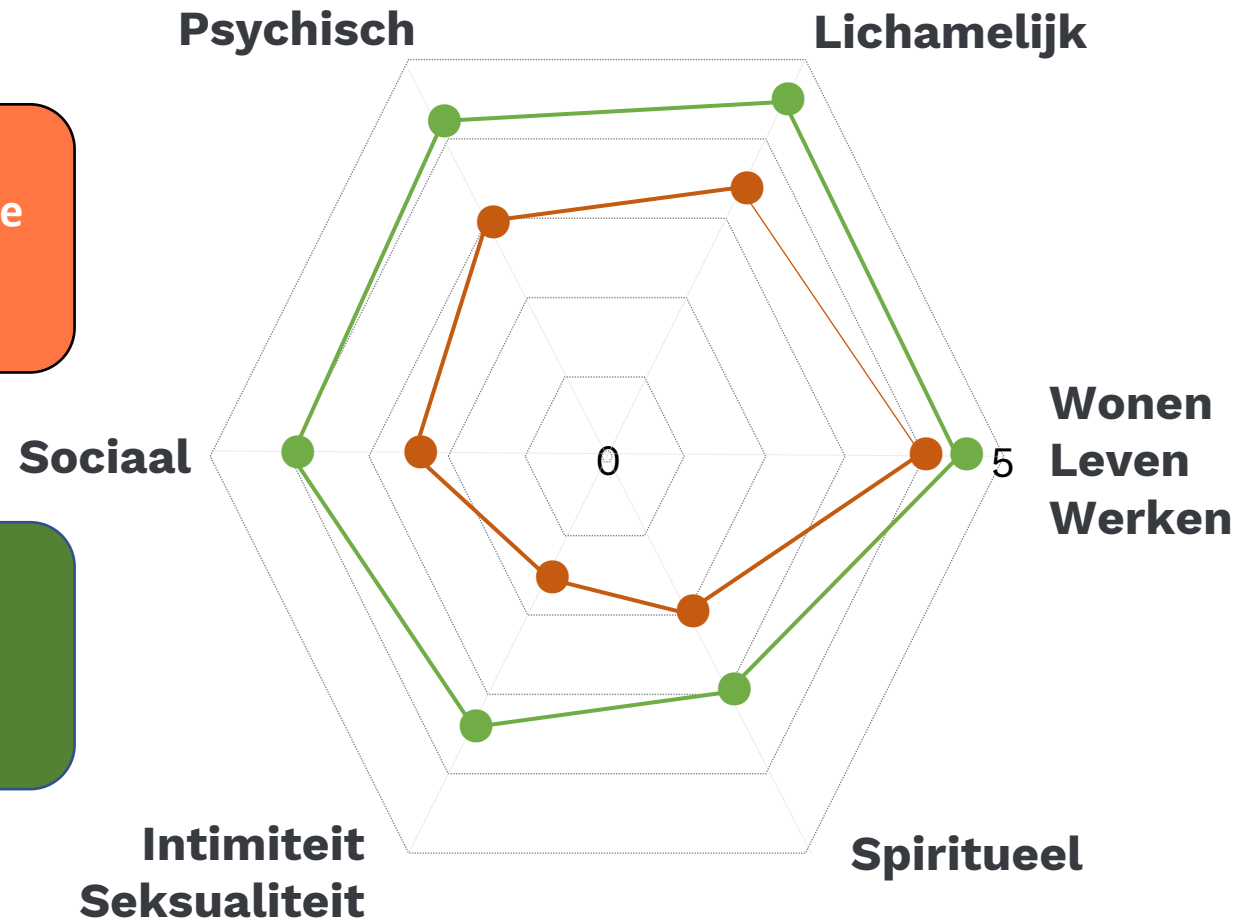
Finaliteit		Activiteiten
Bewonersgericht	Fysieke gezondheid	Bewoner wassen
		Doorligwonden vermijden
		Medicatie toedienen
		...
	Comfort	Dagbesteding organiseren
		Maaltijden organiseren
		...
	Zingeving	Spirituele momenten organiseren
		Persoonlijke gesprekken voeren
		...
	Affectie	Knuffels geven
		Seksueel bevredigen
		...
	Sociale inclusie	Uitstappen organiseren
		Familiecontact borgen
		Beschikbaar stellen van digitale communicatiemiddelen
		...
	Psychisch welbevinden	Persoonlijke gesprekken voeren
Ondersteunen bij verlies		
...		
Externgericht		Openhuisdag organiseren
		Deelname aan wijkactiviteiten
		...
Het werk voorbereiden en organiseren		Bewonersdossier invullen en bijhouden
		Werkverdeling plannen
		Back-up organiseren en monitoren
		Uurroosters opmaken
		...
Het werk coördineren en afstemmen (binnen team en met stakeholders buiten team en organisatie)		Overleg tussen teamcollega's houden
		Status delen via MDO
		Afstemmen met huisartsen
		...
Het werk opvolgen		Klachten behandelen
		Opvolgen KATZ
		...
Het werk en team ondersteunen		Opleidingsplan beheren
		Onboarding van nieuwe collega's
		Borgen kennis
		...

Maak een
opdrachtenkaart voor
uw WZC.

De bewonersgerichte opdracht als WZC

Hoe zien we onze
huidige opdracht op de
6 domeinen?
(As is)

Hoe zien we onze
toekomstgerichte?
(To be)

Benut de opdrachtenkaart

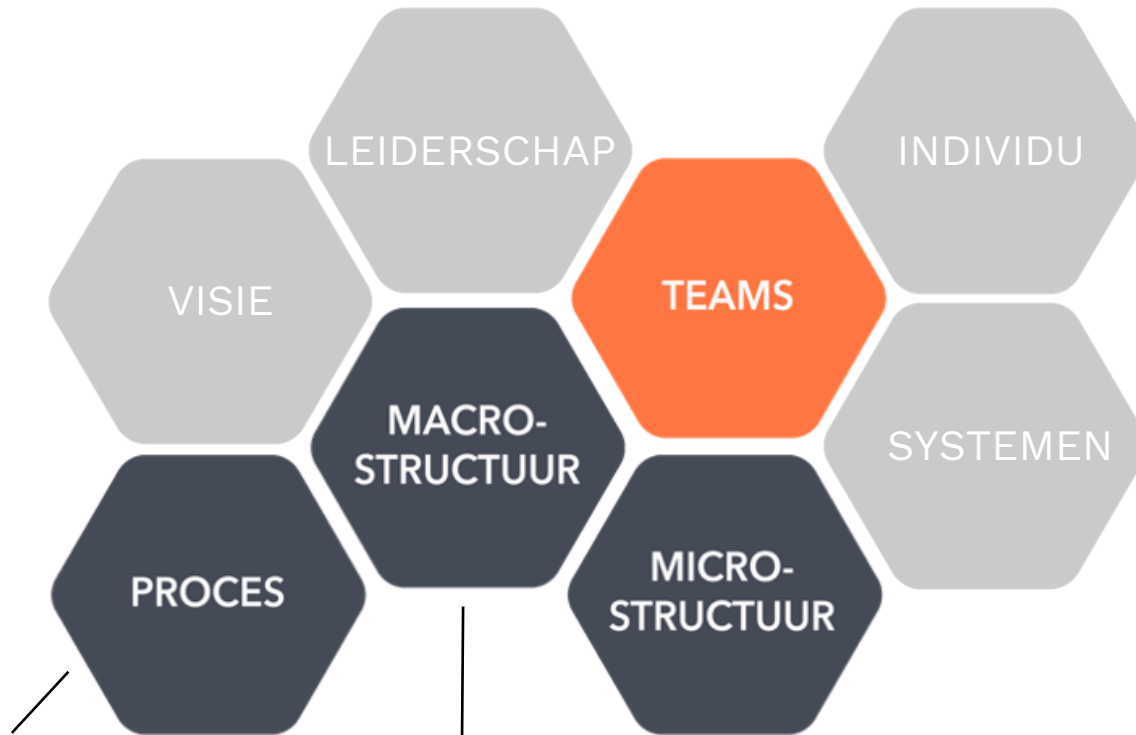
- De opdracht als WZC is complex. Maak deze **transparant**, met en door de medewerkers i.f.v. draagvlakcreatie.
- Een opdrachtenkaart brengt **eenheid van taal** binnen het WZC
- Zichtbaar maken van de **inter-afhankelijkheden**

Wat nemen we mee?

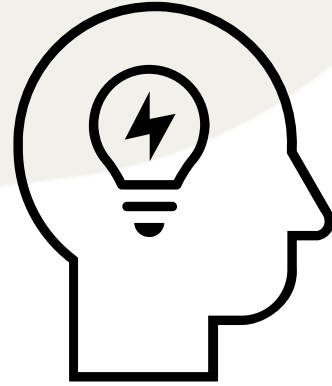
- De **visie** bepaalt de opdracht naar de bewoner. Dit vertaalt zich in de onderlinge **verhouding** van de **6 domeinen** binnen de bewonersgerichte opdracht.
- De **extern gerichte** opdracht wordt **groter**. WZC hebben steeds meer een opdracht naar de buurt of zorgzone.
- **Onvoorspelbare** gebeurtenissen **veranderen** de opdracht, de onderlinge **verhouding** en belang van bepaalde **activiteiten**.
- De (snel veranderende) opdracht blijft vaak hangen in het hoofd van de organisatie en is **onvoldoende gedeeld, gekend of gedragen in de buik van de organisatie**.

Wat is de opdracht van een WZC en hoe kan je deze organiseren?

Wat is de opdracht van
een WZC?

Hoe kunnen we deze opdracht
organiseren?

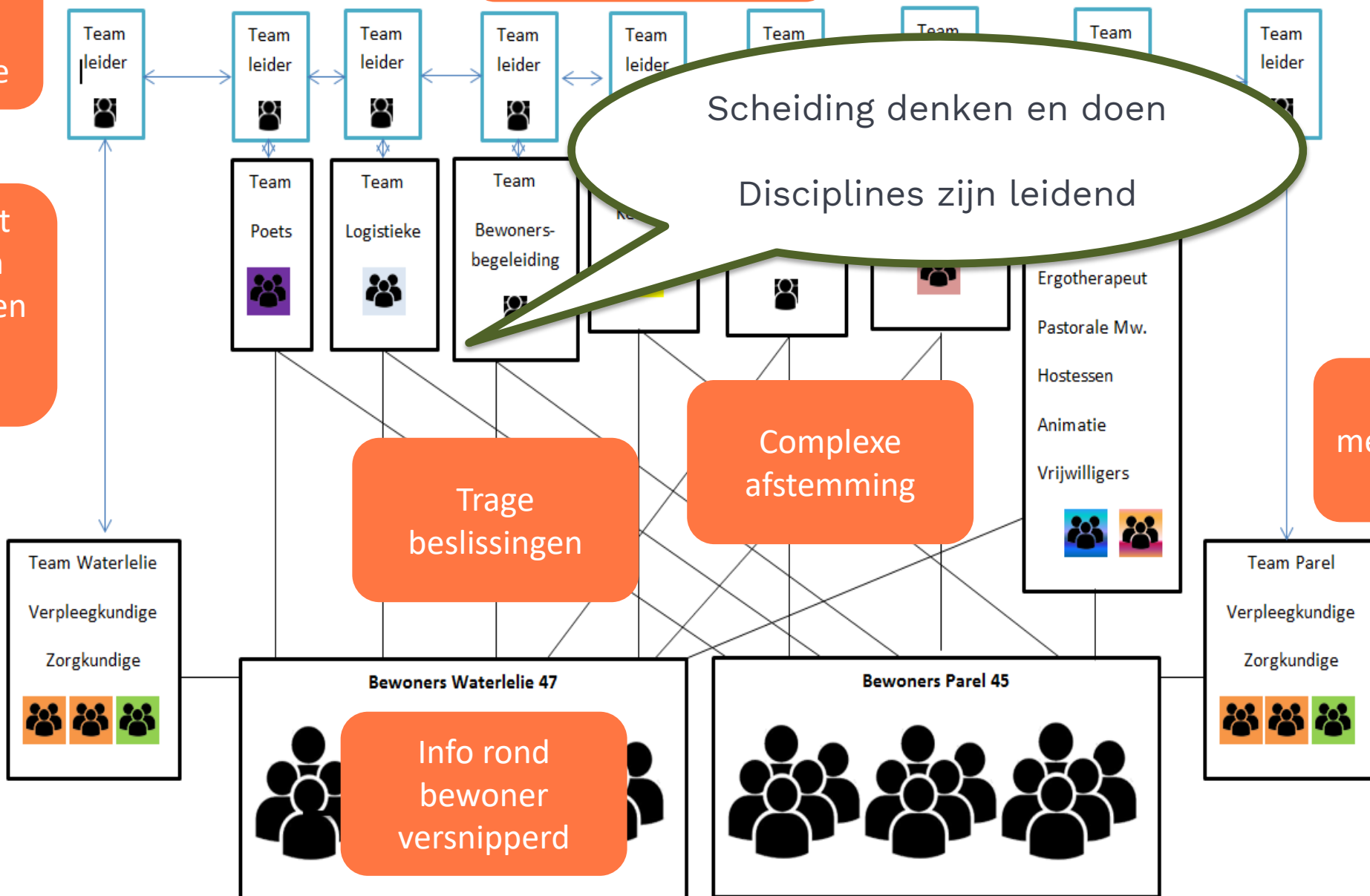
“Een toekomstgericht WZC komt los van louter disciplinegericht organiseren.”

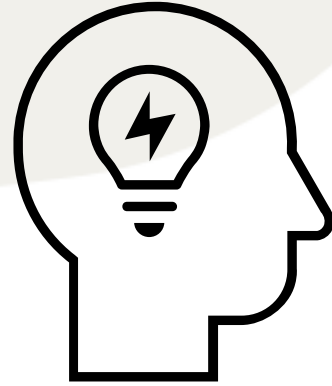
Beste expert
wordt
leidinggevende

Kijk op zorg, kwaliteit,
onvoldoende gedeeld

Zware
besturingsstructuur

Zorgopdracht
opgeknipt in
departementen
– SNIF
syndroom

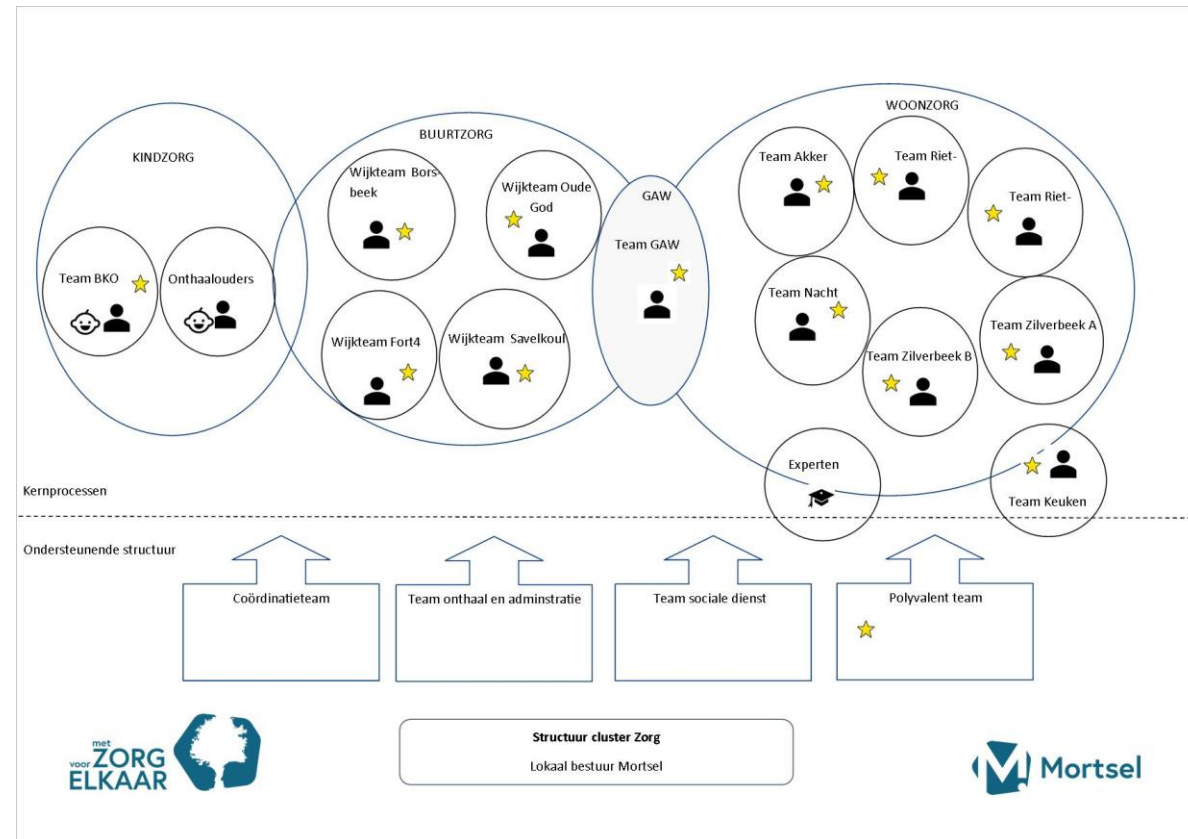
“De organisatie van een WZC stopt niet aan infrastructuurgrenzen.”

We onderscheiden 3 types.

1. Zonegericht WZC - Partner binnen zorgzone
2. Buurtgericht WZC - Partner binnen buurt
3. Bewoners(team)gericht WZC - Netwerkpartner

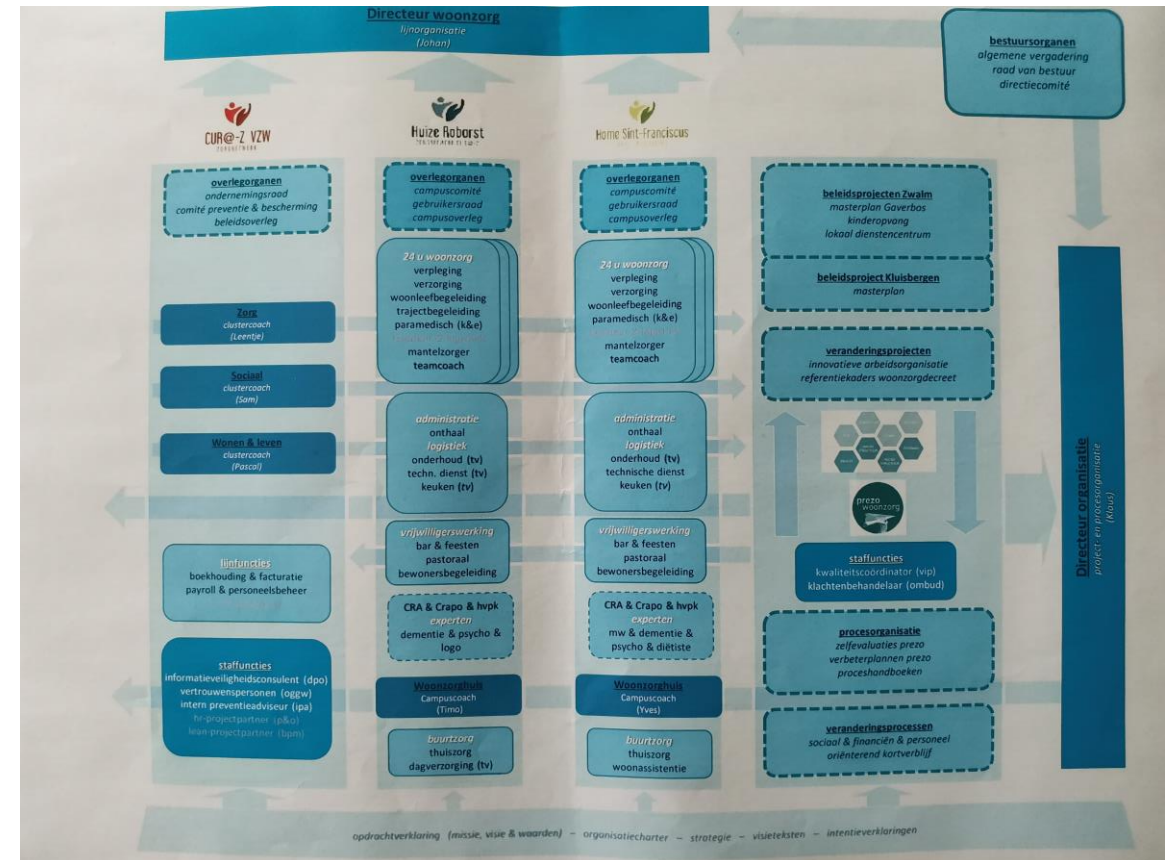
Type 1: Zonegericht WZC

- Dynamiek Eerste Lijnszones – inkantelingen Lokale besturen
- Belang van **externe opdracht** groter – integrale kijk op zorg
- Samenwerking met **zorgpartners** (scholen, kinderdagverblijf, lokaal bestuur...) zijn structureel **ingebed** in de werking
- **Structuren** gevormd (cfr zorgbedrijven)

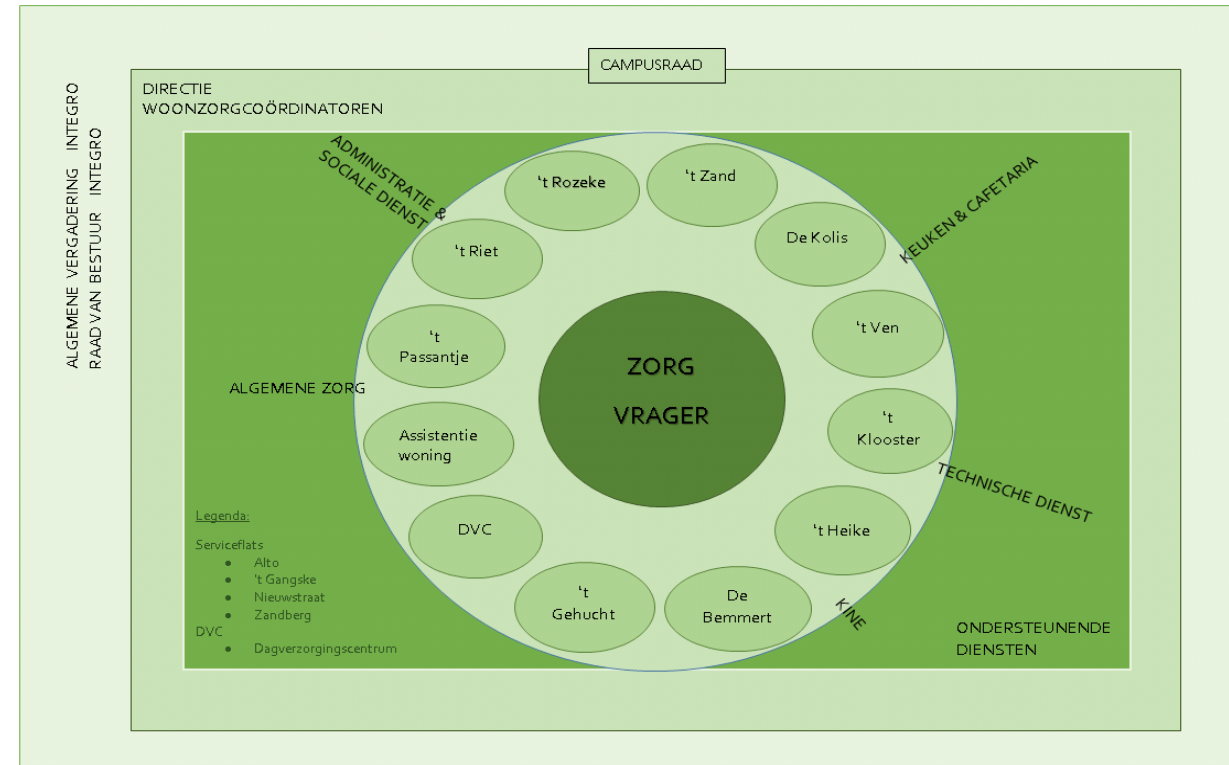
Type 2: Buurtgericht WZC

- WZC teams werken met en in relatie tot **dagdagelijkse eerstelijnspartners** (thuiszorg, arts, ...)
- Lokale** verankering (cfr. wijk)
- Eventueel **regisseursrol** als WZC

Type 3: Bewonersgericht WZC

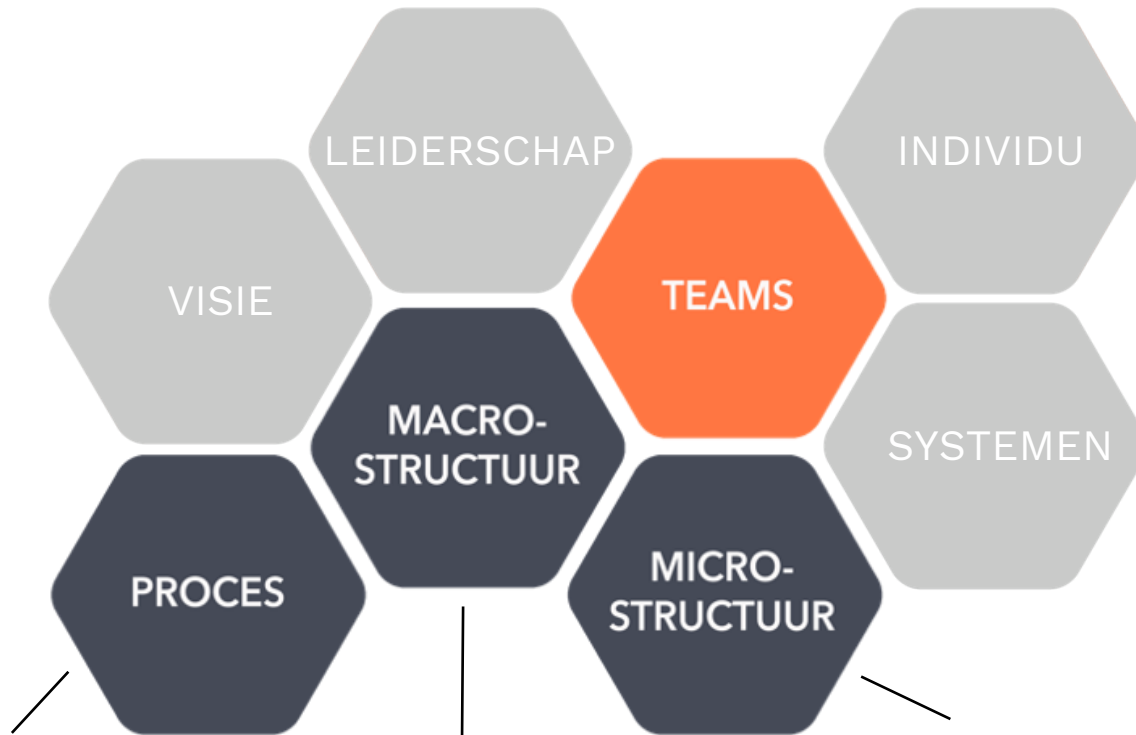
- WZC gefocust op interne organisatie
- Beheren van eigen type **zorgnoden**/behoefte
- Inzetten op **multidisciplinair** samenwerken binnen WZC
- Met eventueel een **opdracht** voor de **bewoner**

Wat nemen we mee?

- Redeneren van **grof naar fijn**.
- Geef **aandacht** aan de (maatschappelijke) **rol** die het **WZC** wil opnemen.
- Dan zien de **medewerkers** ook de noodzaak om hun **eigen**, toekomstige **rol** te herbekijken.

Wat is de opdracht van een WZC en hoe kan je deze organiseren?

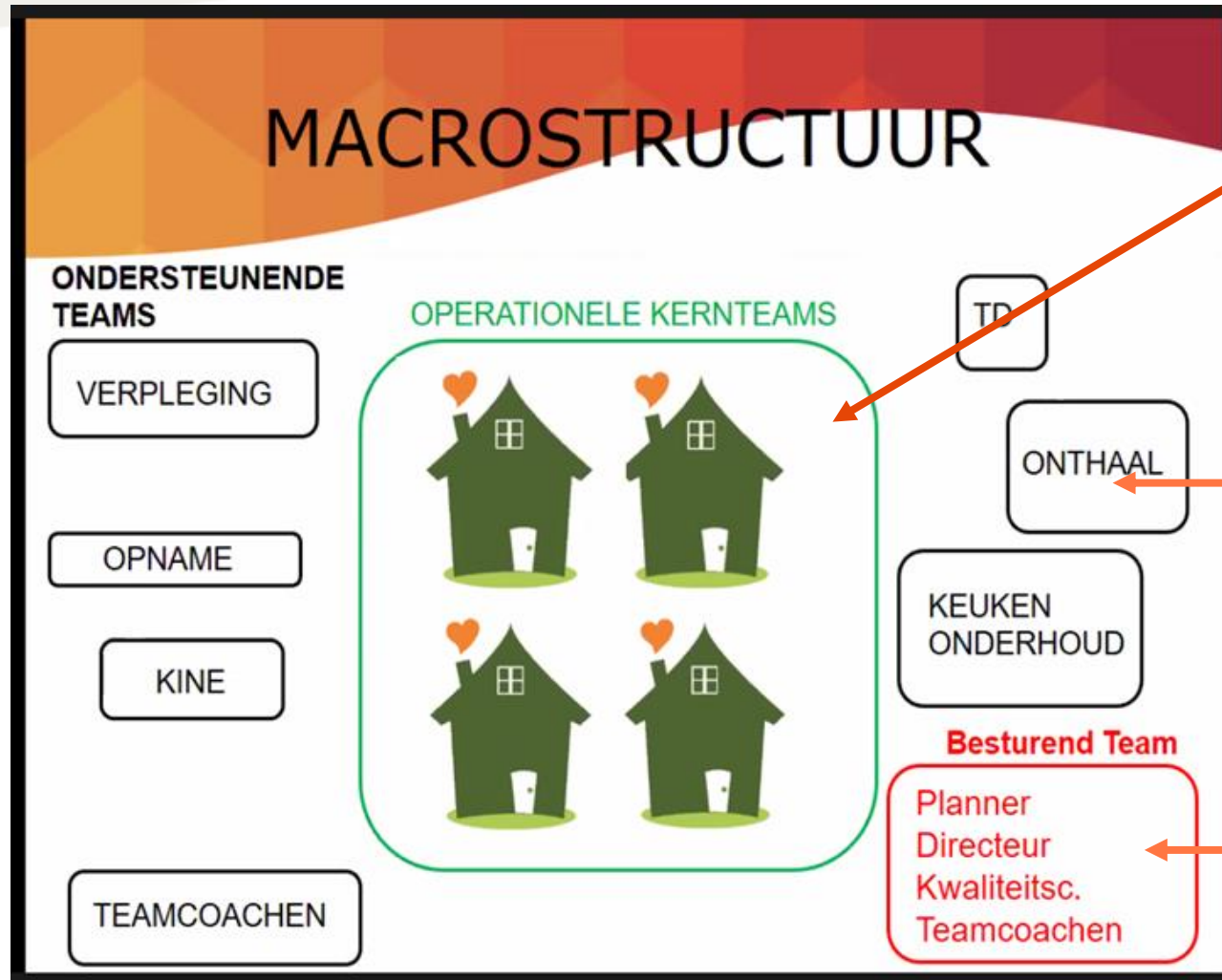

Wat is de opdracht van een WZC?

Hoe kunnen we deze opdracht organiseren?

Hoe kunnen we zorgteams organiseren?

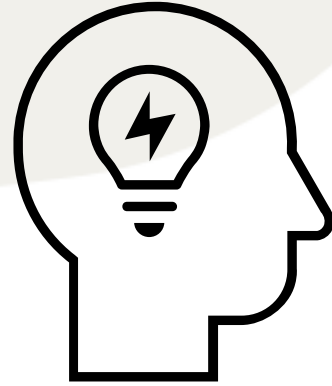
3 types teams in WZC

Zorgteam
Woonteam
Leefteam
Bewonersteam
...

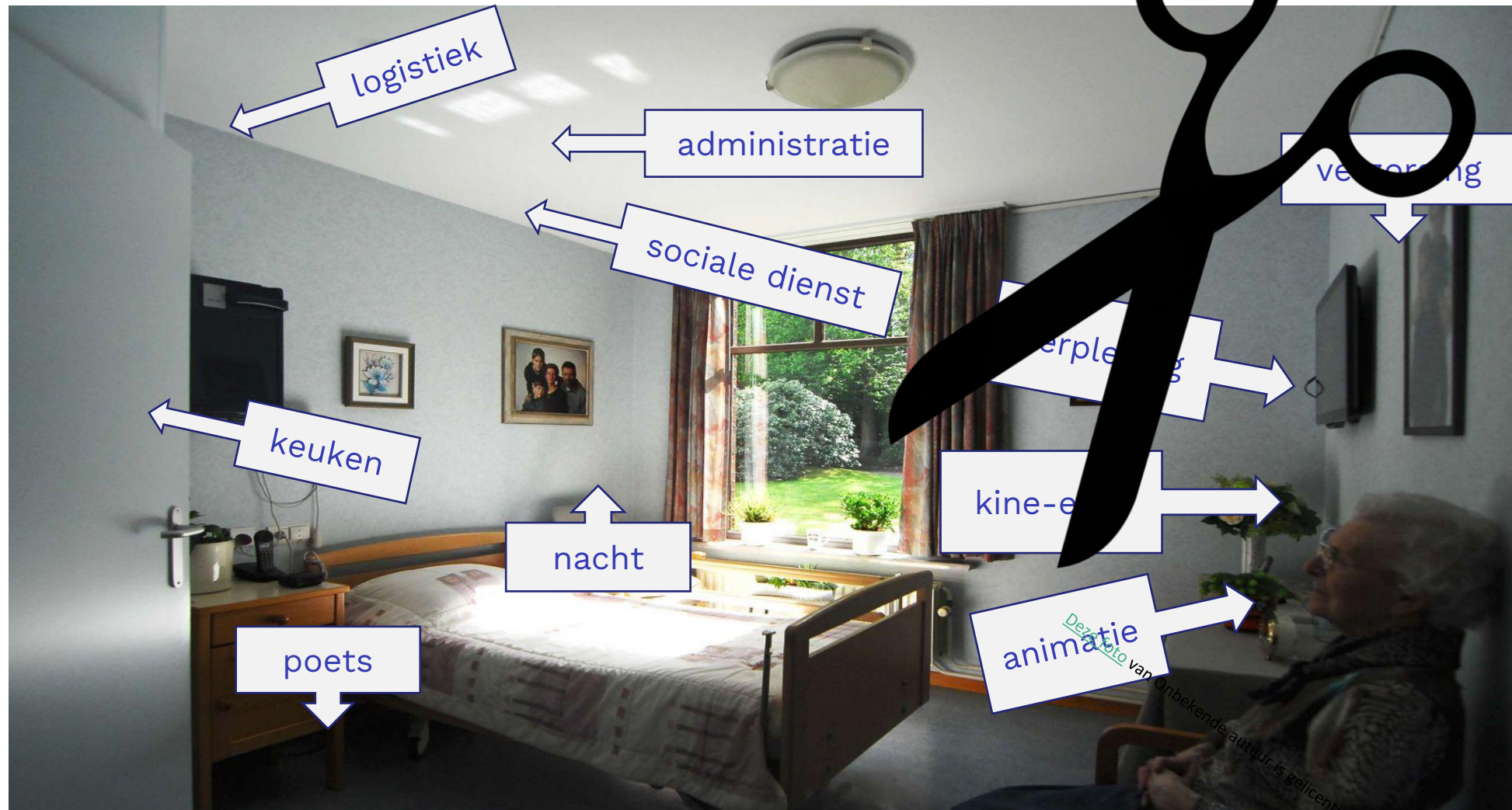
Ondersteunend team

Besturend team

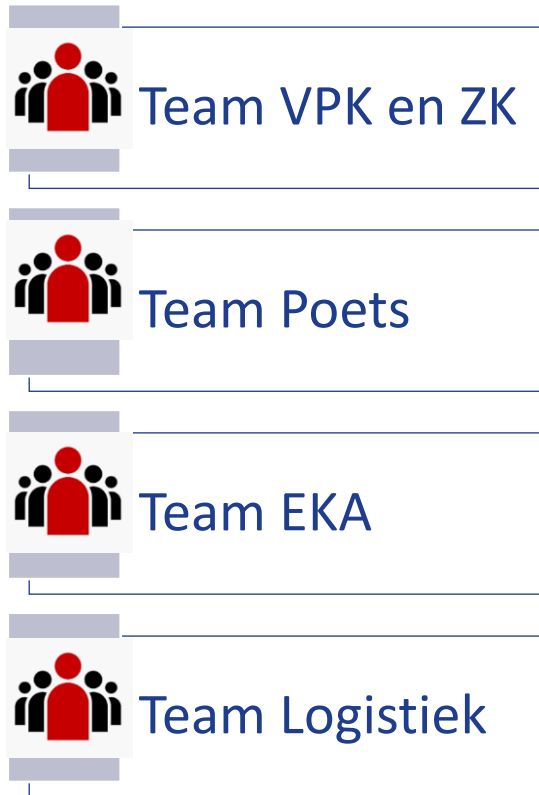

“Geef opdracht zoveel mogelijk aan een team rond bewoner.”

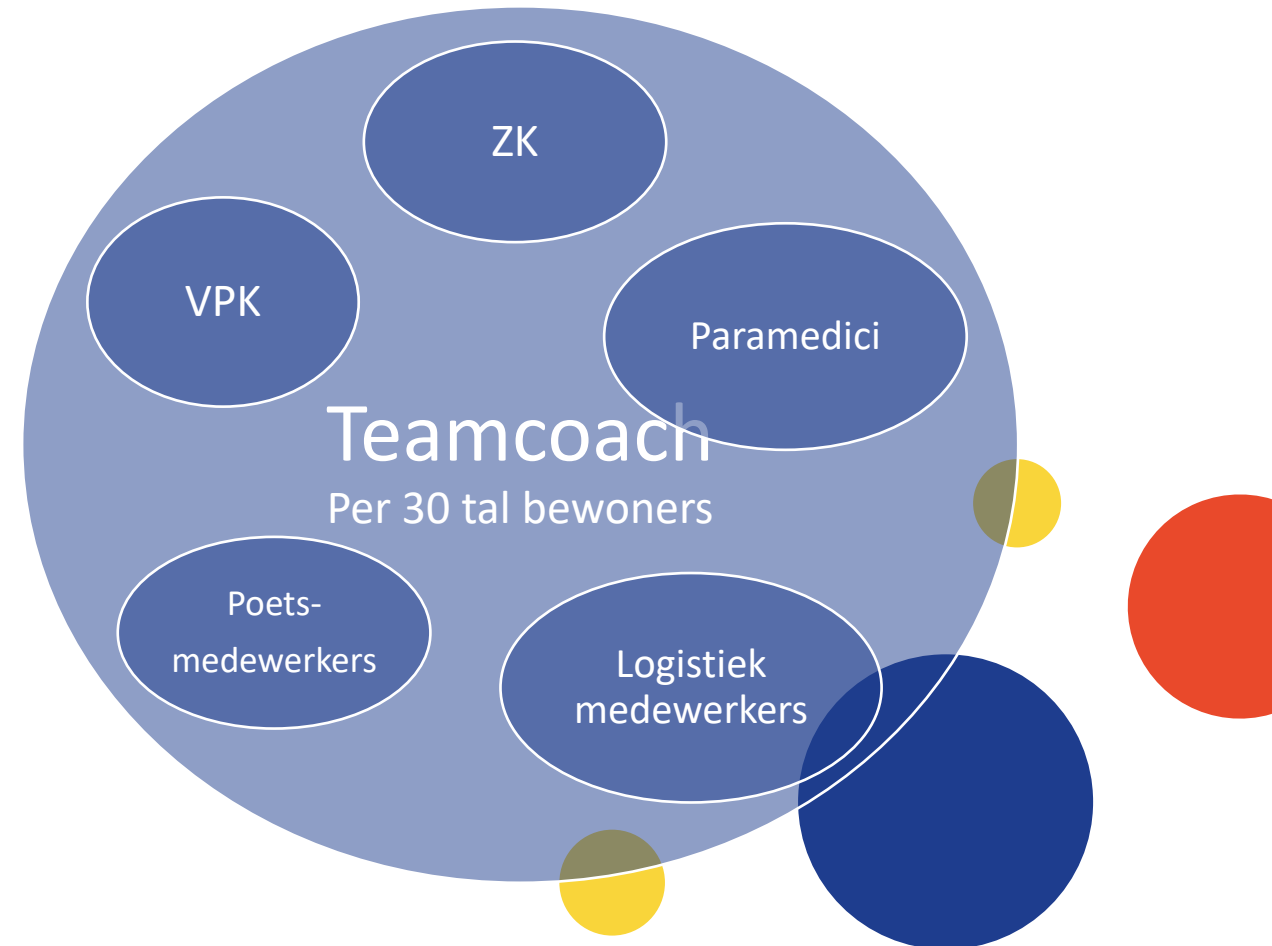
Knip **niet** tussen activiteiten die continu in nauwe afstemming met elkaar moeten werken om het gewenst resultaat te halen

AS IS

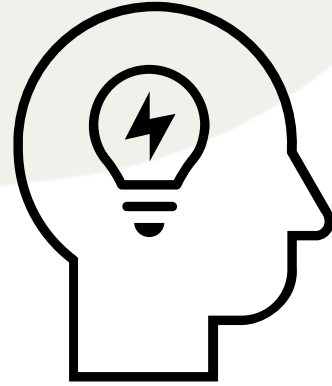

TO BE

3 subvragen

1. Hoe een groep van bewoners samenstellen?
2. Welke grootte kunnen leefgroepen van bewoners hebben?
3. Hoe kunnen we het team samenstellen dat zorgt voor de leefgroep?

“De type bewoner bepaalt mee de opdracht van het team.”

Homogene of heterogene leefgroepen?

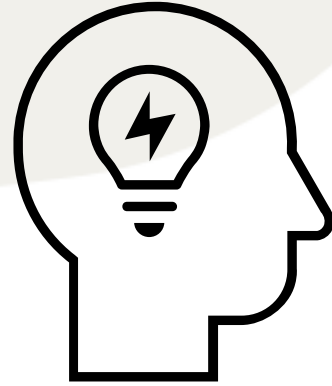
- **Heterogeen** = veel activiteiten, gevarieerde zorgvraag
- **Homogeen** = selectie aan activiteiten, specialistische kennis
- In de **praktijk**:
 - Heterogeen naar zorgbehoefte (mix)
 - Homogeen naar zorgbehoefte/regio
 - Heterogeen + homogene groep voor personen met dementie/bepaalde aandoening

Wat nemen we mee?

- Meest voorkomende criteria om **bewoners** te **clusteren**:
 - De **leegstaande kamer**
 - Personen met dementie – zonder dementie
- Zorgprofiel is **leidend**, niet per definitie de leeftijd (cfr. jong dementie)
- Blijft aandoening en leeftijd leidend of richten we ons op mensen die **dezelfde ondersteuning** nodig hebben?
 - Andere mixen, andere opdracht, andere teamsamenstelling

3 subvragen

1. Hoe een groep bewoners samenstellen?
2. Hoe groot zijn de bewonersgroepen?
3. Hoe kunnen we het team samenstellen dat zorgt voor de leefgroep?

“Bewonersgroepen waarrond teams werken worden kleiner.”

Over aantallen en types zorgteams

Aantal bewoners

100-60

36-28

23-16

12-8

Context

Vestiging is leidend

Gebouwindeling is leidend
(verdiepingen
gangen)

Eigenheid bewoner is leidend

Persoon is leidend

- Kleinschalig wonen - huisjes/woning vanuit visie

Organisatie-
vorm

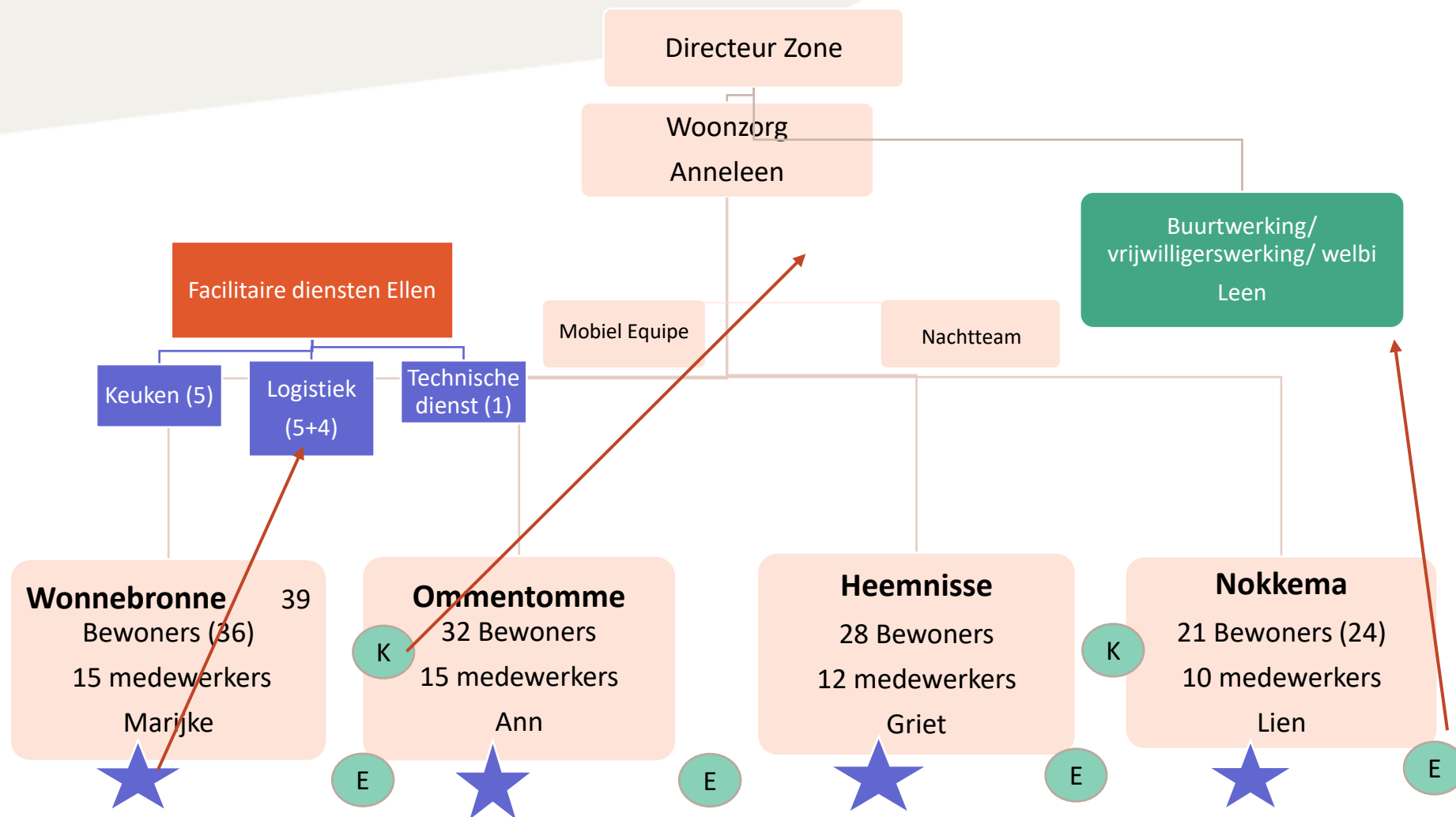
Entiteit met
departementen

‘Verdiepteams’ –
‘Bewoners-teams’ –
Combi
Zorg/Woonteam

Leefgroepteam

- A. Eigen infra (keuken, leefruimte, ...)
- B. Gedeelde infra (gezamenlijke leefruimte, ...)

Woningteam

Van 47 Bewoners (HMN & NKM) naar 52 (28 en 24)
Op 20/04/21 samen 49 bewoners.

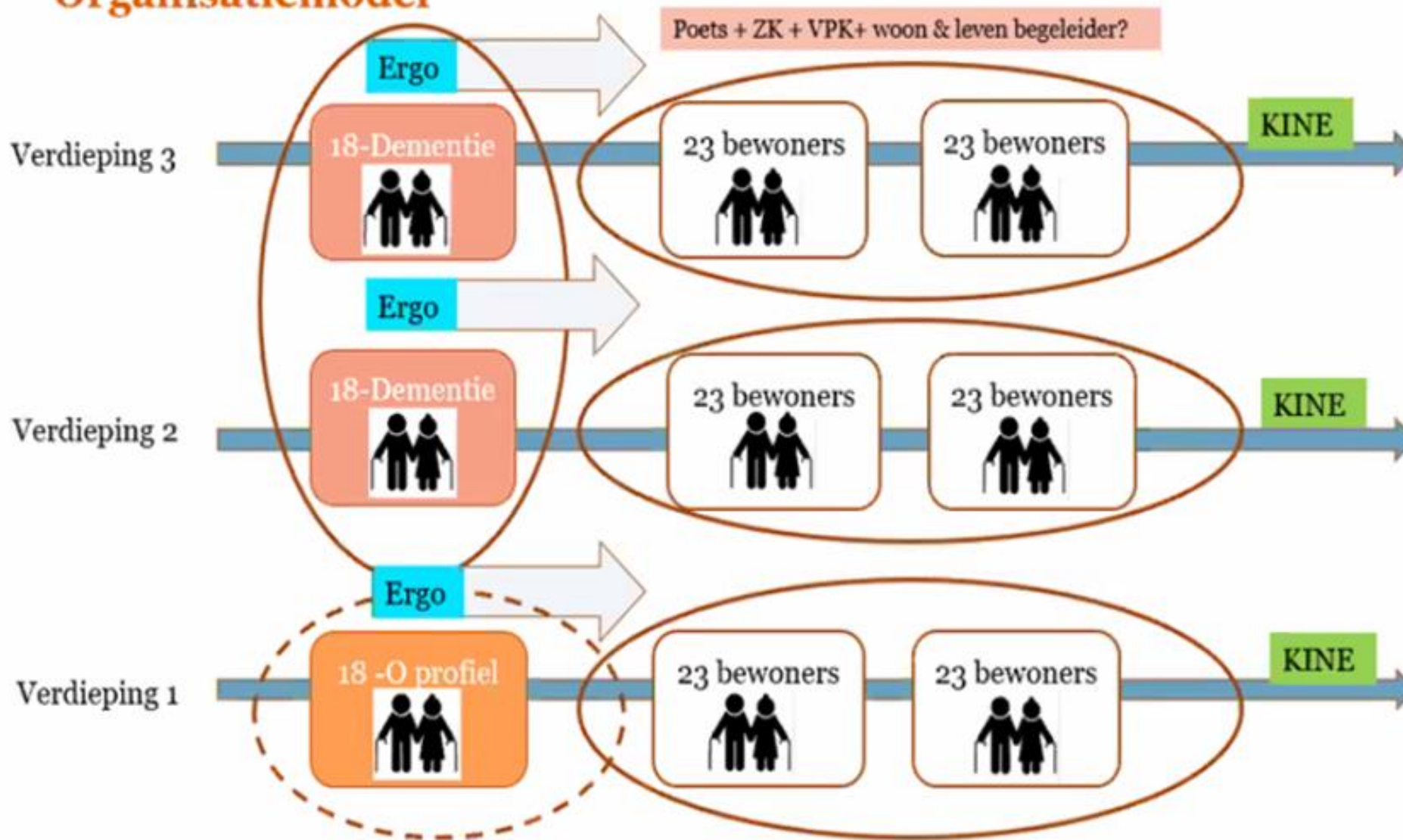
TOTAAL 120 ERKENDE BEDDEN

36-28

Gebouwindeling
is leidend
(verdiepingen
gangen)

‘Verdiepteam’ –
‘Bewoners-teams’
– Combi
Zorg/Woonteam

Organisatiemodel

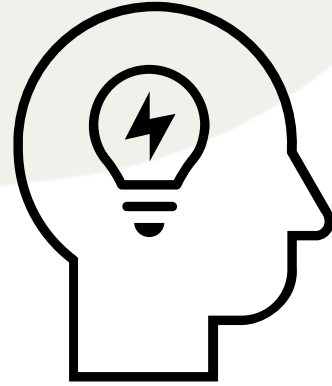

16 – 23

Eigenhied
bewoner is
leidend

Leefgroepteam

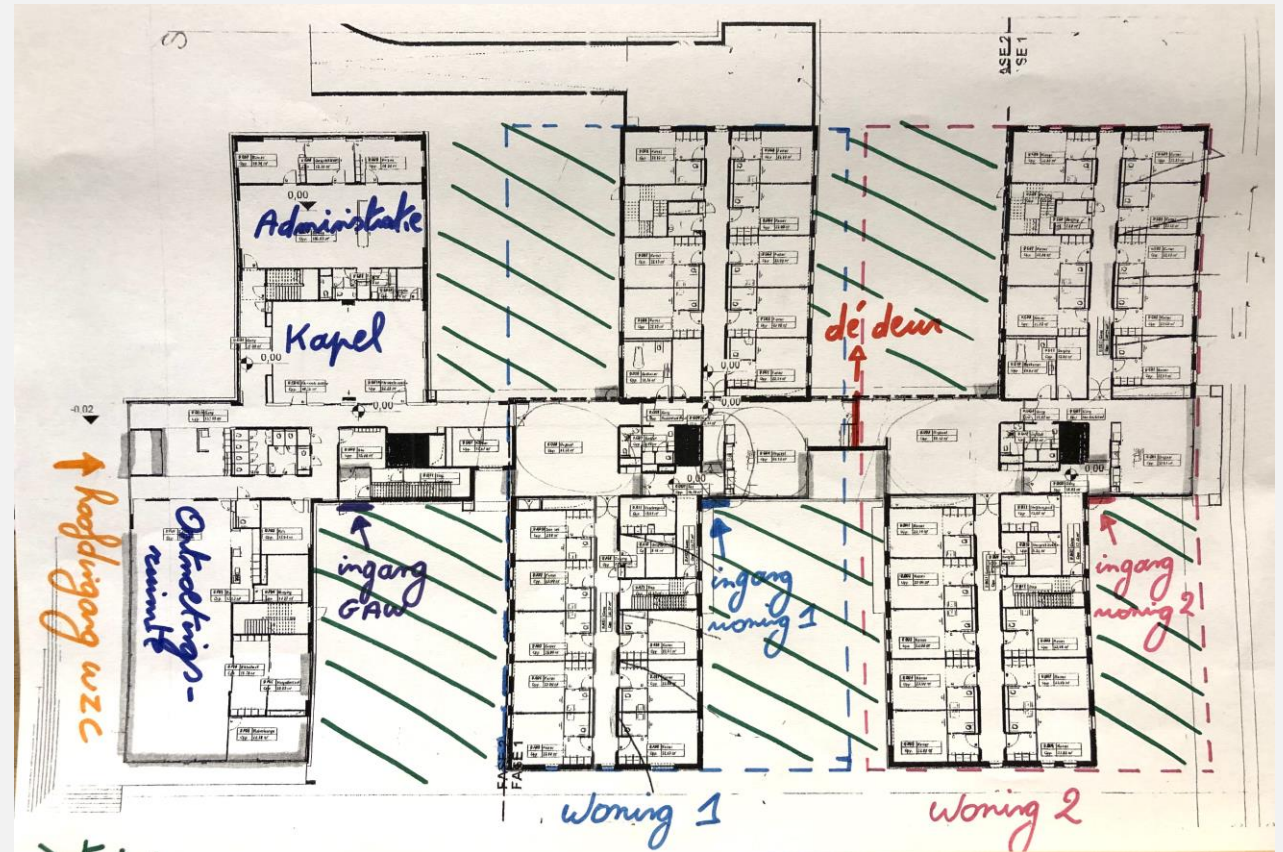
- A. Eigen infra (keuken, leefruimte, ...)
- B. Gedeelde infra (gezamenlijke leefruimte, ...)

“Laat je niet steeds leiden door
infrastructuur”

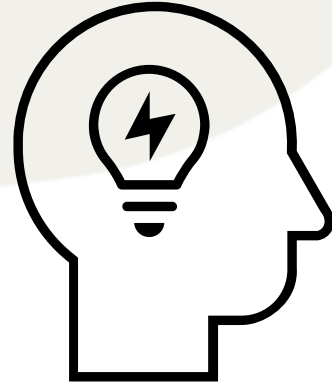
Infrastructuur volgt de werking

- Benutten buitenruimtes
 - Gebruik van binnentuinen
- Flexibele ruimte-indelingen
 - 'Dé deur' tussen twee woningen is definitief dicht
 - Bezoekers laten gebruik maken van de correcte ingang van de woning
 - Tijdelijk ombouwen ruimtes door medewerkers
- Toewijzen (leef)ruimte aan bewoners en hun team

3 subvragen

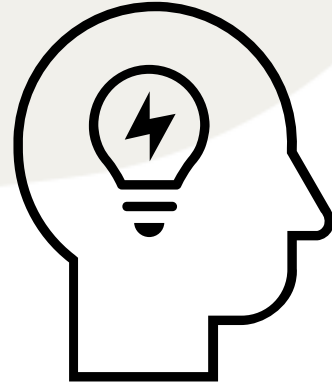
1. Hoe leefgroepen van bewoners opbouwen?
2. Welke grootte kunnen leefgroepen van bewoners hebben?
3. Hoe kunnen we het team samenstellen dat zorgt voor de bewonersgroep?

“Teamsamenstellingen worden rijker aan talenten en disciplines om stijgende complexiteit aan te kunnen.”

5 groepen van waaruit teams kunnen worden samengesteld

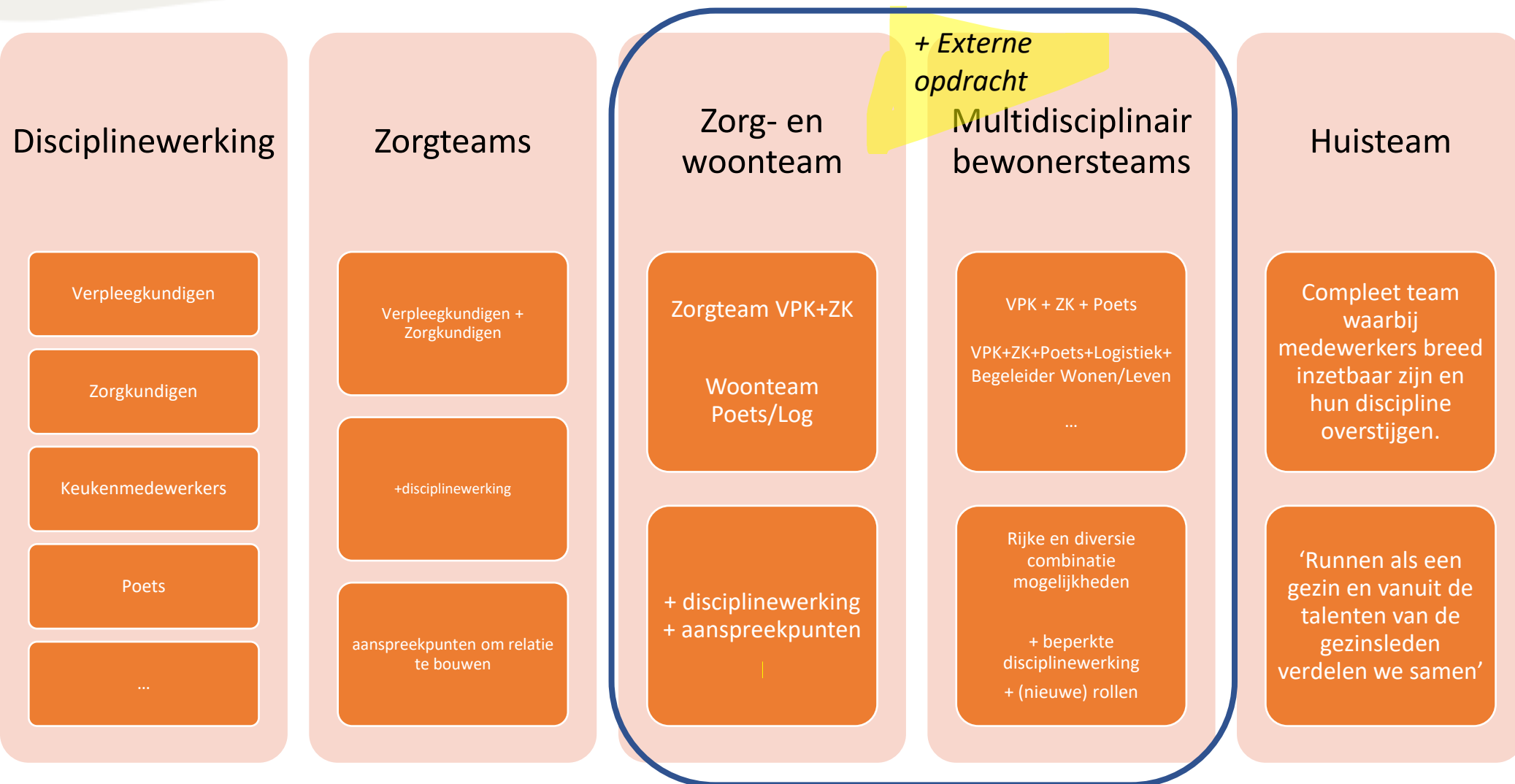
1. **Bewoners**
2. **Medewerkers** (=disciplines)
 - Verpleegkundige
 - Zorgkundige
 - Keukenmedewerker
 - Ergo
 - Animator
 - ...
3. **Leidinggevenden**
4. **Externe disciplines**
 - Huisarts, thuiszorg, geriatrische VPK, OPZ, psychologen
5. **Zorgschil**
 - Vrijwilligers/Mantelzorgers/Familie
 - Leerlingen/studenten

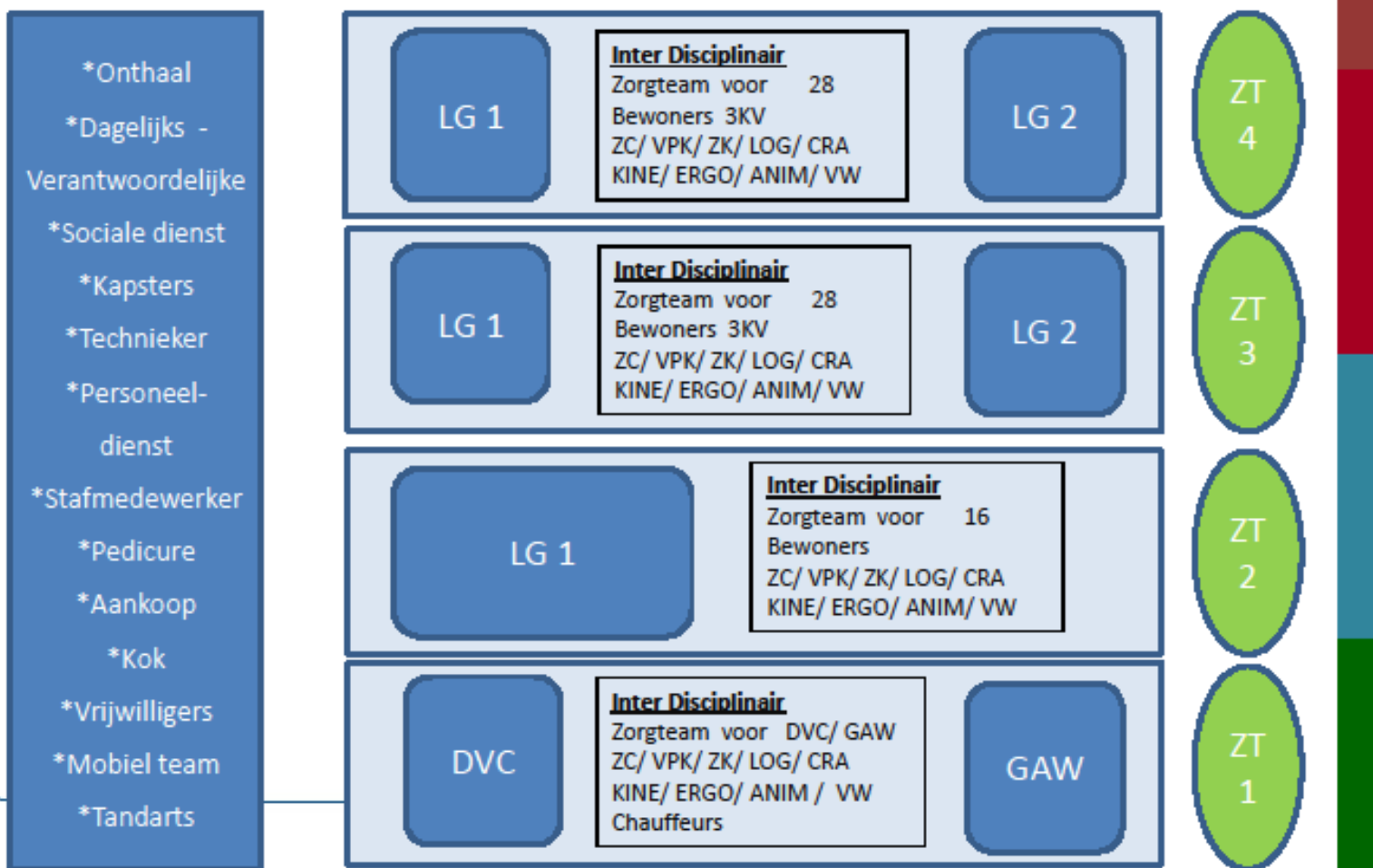
“Indien er veel afstemming nodig blijkt,
zet ze dan samen.

Indien zelden of nooit afstemming
gevergd wordt, vang het dan op met
duidelijke afspraken en procedures.”

Diversiteit en rijkheid aan vormen

Ontwerp voorstel

Impact op de zorg en bewoner

- **Rustigere** bewoners
 - Prikkelbaarheidsgehalte wordt lager
 - Beheersbaarder voor medewerkers → juiste zorg ipv 'casemanagement'
- **Gerichtere** zorgverlening mogelijk
- Sterkere **relatie** mogelijk
 - Met bewoners en medewerkers
 - In relatie met familie/mantelzorgers/vrijwilligers
 - In relatie tot andere (zorg)stakeholders

Impact op de medewerkers

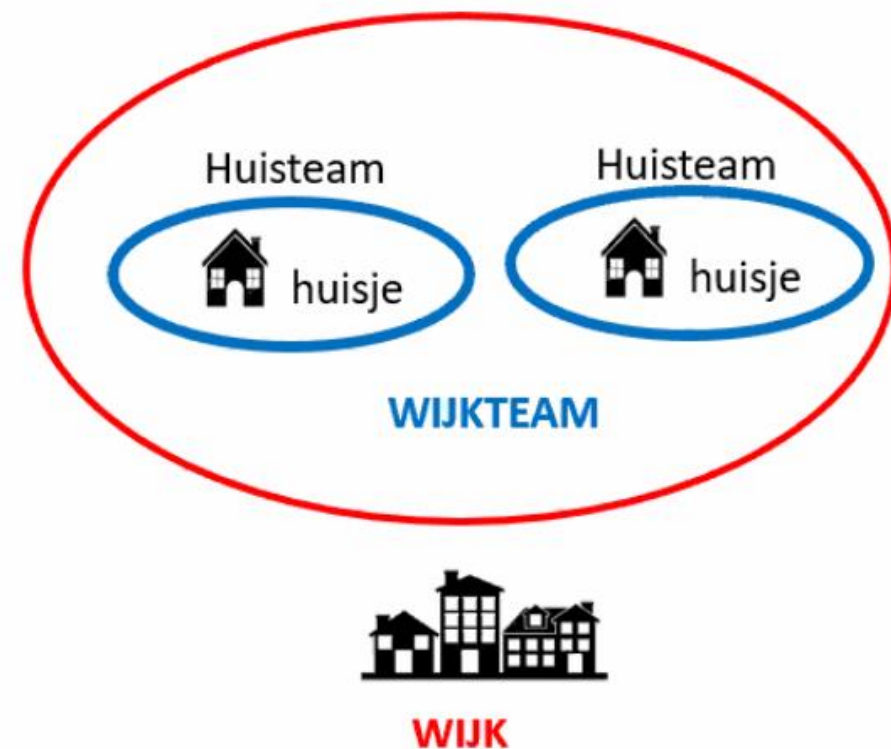
- ***Kennis bewoner*** sterker geborgd en gedeeld door een vlottere informatiedoorstroming
- ***Impact op zorg*** als medewerker wordt groter
- Sterkere ***toewijding***
- ***Leervermogen*** tussen medewerkers/disciplines wordt sterker ***benut***
- ***Continuïteit*** borgen door bredere back-up mogelijkheden

Belangrijke randvoorwaarden

- Brede inzetbaarheid versterken van medewerkers – ***talentbenutting buiten functionele*** classificatie
- Proces van ***taaktoewijzing*** noodzakelijk om juiste informatiedoorstroming tussen juiste medewerkers te garanderen.
- Sterker inzetten op ***basisgrondhouding***:
 - Voorbeelden
 - “Elke medewerker heeft een animatieve grondhouding”
 - “Kwaliteit is van iedereen”
 - “We gaan gezamenlijk in de fout en delen samen successen”

Kleinschaligheid kan leiden tot verhoogde werkdruk

- Bouwen aan **breder**
samenwerkingsbasis
 - Huisjes/woningen/leefgroep groeperen zich in 1 straat
 - Straten vormen wijk
 - Diverse wijken vormen een zorgdorp
- En/of Huisjes hebben ook een (deel)**opdracht** naar **elkaar**

Deze inzichten delen we graag

- Wat is de opdracht van een WZC?
 - De opdracht van WZC wordt complexer en sterker **extern** gericht.
- Hoe kunnen we de opdracht als WZC organiseren?
 - Geef een rol aan de bewoner en benut de capaciteit door **inbedden** van **externe partners en zorgschil** in de kleinschaliger **nest** waarbinnen **elkeen** kan **(zelf)zorg** dragen.
- Welke type zorgteams kunnen we definiëren?
 - **Multidisciplinair** teamsamenstellingen in functie van de eigenheid van het WZC.

Uw contact:

Frank.decraecker@workitects.be

0475 96 72 07

Workitects

www.workitects.be